

Německá firma, co si říká burza... Expert Janeček popsal, kdo nejvíc vydělává z odírání českých spotřebitelů

 parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Nemecka-firma-co-si-rika-burza-Expert-Janecek-popsal-kdo-nejvic-vydelava-z-odirani-ceskych-spotrebitelu-750176

04.02.2024 13:02

Levnějších energií se tento rok už v České republice lidé nedočkají, říká energetický expert a někdejší předseda představenstva Pražské plynárenské Pavel Janeček v rozhovoru pro Rádio Universum. Sám se domnívá, že ceny teď budou stabilní, možná mohou i trochu růst. V rozhovoru se zaměřil na fungování burzy energií v Německu i na dodávky zkapalněného plynu LNG z Ameriky.

Foto: **Repro XTV**

Popisek: **Bývalý šéf Pražské plynárenské, Pavel Janeček**

reklama

Pro řadu domácností i firem začátkem nového roku podražila elektřina a její ceny letos dolů podle experta na energetiku Pavla Janečka už nepůjdou. „Domnívám, že ne, a to z toho důvodu, že když se podíváte například na určujícího obchodníka na trhu, to znamená společnost ČEZ, tedy na benchmarking, tak z jejich reportu třetího kvartálu zjistíte, že v minulosti v podstatě prodali většinu energie na rok 24 a 25 za cenu kolem 100 euro za megawatu. To v podstatě znamená, že ostatní obchodníci budou cílit na tuto cenu, a to dlouhodobě,“ vysvětlil své úvahy.

Rozvolnění by mohlo nastat v případě emisních povolenek. Ty podle něj stejně neplní funkci, pro kterou byly zřízeny. „Povolenky, které se prodávaly za 100 euro za tunu CO₂, v současnosti stojí kolem 66 euro za tunu CO₂. A to je vidět, že to je spekulativní vehíkl, který v podstatě vůbec neslouží k tomu, k čemu byl zřízen,“ uvedl Janeček a dodal, že právě emisní povolenky ukazují, jakým způsobem se s trhem manipuluje.

I proto Janeček očekává i možný další růst cen. „Takže já se nedomnívám, že by ceny měly nějakým způsobem více klesnout, dokonce se domnívám, že budou stabilní a že možná můžou maličko vzrůst, protože nedílnou součástí cen elektrické energie je také regulovaná složka ceny, která je určována v

podstatě regulačním úřadem."

Pro ceny energií je podle experta klíčové, aby byly předvídatelné. Opak by značil totální deformaci trhu. „Klíčové je, aby byly předvídatelné pro průmysl. Pokud se ovšem stane, že ceny jsou nepredikovatelné, to znamená, že během jednoho roku může stát megawata 1000 euro, a za další půlrok potom třeba devadesát, jako je to teď, tak to je něco, co ukazuje na totální deformaci trhu.“

V Evropské unii navíc podle Janečka nic takového jako jednotný energetický trh není. Jiná cena za energii je ve Francii, jiná na Slovensku, jiná v Německu. „Takže my jsme, a chováme se, jako sedmnáctá země Německa, a tím pádem veškerý problém, který Němci způsobili na energetickém trhu, odnášíme nejvíc. Tohle je totiž realita,“ upozornil Janeček.

Následně uvedl, že cena výroby elektřiny je 0,3 až 0,4 koruny za kilowatthodinu. Ale lidé platí 2,70 a více.

Na „odírání spotřebitelů v Česku“ profitují podle Janečka v první řadě energetické společnosti a v druhé řadě finanční instituce. Janeček zmínil Evropskou energetickou burzu v německém Lipsku, jež byla založena v roce 2002 a fungovala tak již v době, kdy Česká republika vstoupila do Evropské unie. Toto německé privátní s.r.o. podle Janečka „vládne bilionovými obraty“ a obchodníci jí svěřují jistiny v řádech sta miliard korun.

Finanční instituce pak umožnily obchodníkům provádět spekulativní obchody na této burze, což mělo za následek podle něj problémy a nežádoucí vliv na energetický sektor, včetně Bohemia Energy, kterou Janeček pro příklad zmínil. „My jsme do přirozeného řetězce, který je: výrobce, přeprava, spotřebitel – pustili finanční instituce na všech úrovních. A to je problém,“ dodal Janeček.

Zvrat přišel v roce 2021, kdy začal Západ pociťovat náhle patrný nedostatek plynu. Podle Janečka situaci s nedostatkem plynu nelze přičítat pouze Rusku. Poukázal na to, že Polsko zastavilo přepravu plynu přes plynovod Jamal, což vedlo ke snížení nabídky plynu na burze. Tím bylo možné vytvořit situaci, kde cena plynu na burze v létě byla vyšší než v zimě, což podle něj není přirozené. „Obchodníci vždy fungovali tak, že v létě dokupovali v nižších cenách, a plnili zásobníky, protože logicky v zimě byla cena vyšší. Dneska se to otočilo,“ řekl s tím, že v momentě, kdy Německo začalo prodávat plyn na Ukrajinu, ho byl na burze nedostatek.

Mnozí očekávali, že tato situace není udržitelná, a předpokládali, že ceny klesnou. Nicméně tato situace přetrvávala a Janeček i z tohoto důvodu o tom, že vše záměrně způsobilo Rusko, pochybuje. „Léto proběhlo, a zásobníky byly prázdné, to znamená, že příprava na zimu 2022 byla negativní. A samozřejmě jsme to využili, protože tam potom došlo ke konfliktu na Ukrajině, a řekli jsme, že to záměrně udělali Rusové. Já mám o tom své pochybnosti,“ uvedl Janeček.

Cenu zvedají i výrobní náklady, jakým způsobem je plyn těžen, zda plyn vyvěrá, nebo frakováním, tedy chemikáliemi a navrtáváním, což je podle slov Janečka mnohem dražší.

Dále Janeček přešel k diskusi o dodávkách plynu a zmínil, že v Americe je frakování bez problémů akceptováno, zatímco v Evropě existuje kampaň proti této metodě těžby. Toto označil za lobby, které vytváří nesrovnalosti v možnostech těžby v jednotlivých regionech.

V rozhovoru se též expert na energetiku zabýval problematikou dovozu zkapalněného zemního plynu (LNG) ze Spojených států. Janeček zdůraznil, že v Americe jsou ceny LNG sedmkrát nižší než jejich koncová retailová cena v Evropě. To dle jeho názoru vede k větší konkurenceschopnosti amerických výrobců.

Janeček dále hovořil o politickém aspektu situace, kdy jsou zásobníky plynu vnímány politicky, což podle něj není efektivní. Vysvětlil, že zásobníky slouží spíše k vyrovnávání dodávky plynu mezi letním a zimním obdobím a nejsou dlouhodobou „spižírnu“ plynu.

Podle Janečka česká vláda nedělá nic pro český průmysl v rámci energetiky, a to včetně průmyslových dotací. V kontrastu s tím popisuje přístup Německa, které dotuje ceny elektrické energie pro průmyslové podniky v reakci na uzavírání průmyslových výrobních kapacit, aby zachovalo ekonomickou výkonnost. Janeček však zdůrazňuje, že Česká republika nemusí soutěžit s Německem v dotování cen, ale měla by se soustředit na primární záležitost – vystoupení z burzy v Lipsku a vytvoření národního obchodníka, který by nakupoval přímo od zdroje výroby elektrické energie.

„Nevidím důvod, proč to prostě není možné dělat a proč se vyhýbáme pojmenovat věci tak, jak reálně jsou. Řešíme dotace a regulace, ale to není něco, co tvoří hodnoty. Nic z toho,“ nechápe Janeček.

„Jak jsem říkal, cenu určuje burza v Lipsku, přestože se přes ni neobchoduje 100 procent elektrické energie, ale determinující je ČEZ. To je prostě benchmark celého trhu,“ Janeček upozornil, že průmyslové společnosti jako ČEZ a Sev.en jsou zaměřeny na maximalizaci zisku pro své akcionáře, a toto chování jim vyhovuje.

V závěru první části rozhovoru poukázal na vliv finančních příspěvků ve svazech, konkrétně ve Svazu průmyslu a obchodu.

Celý rozhovor Pavla Janečka pro Rádio Universum k přečtení [ZDE](#).

Líbil se Vám tento článek?

Nezávislost naší redakce můžete podpořit peněžitým darem v jakékoliv výši bankovním převodem na účet:

131-981500247/0100

QR kód obsahuje údaje k platbě, výši částky si určete sami.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se [ZDE](#).

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se [ZDE](#).

Článek obsahuje štítky

elektřina , energetika , Německo , plyn , Rusko , USA , Lng , lipská burza

autor: **Lucie Kroutilová**

FactChecking ^{BETA}

Faktická chyba ve zpravodajství? Pomozte nám ji opravit.

Přezkoumat

Ing. Aleš Juchelka byl položen dotaz

důchody

Dobrý den, je podle vás pravděpodobné, jak tvrdí Okamura, že kdybyste žalobu kvůli snížení valorizace důchodů podali společně s nimi, že byste měli větší šanci na úspěch? A co bude dál? Odvoláte se nebo jde už o uzavřenou věc? A nebo jinak, když budete zas ve vládě, budete tuto ztrátu důchodcům něja...

Odpověď na tento dotaz zajímá celkem čtenářů: 74

Uživateli nejlépe hodnocený komentář

Snad se ten parazitismus začne časem měnit, Iaco , 04.02.2024 13:25:09

Pod patronací států BRICS+, kterým Rusko v tomto roce předsedá, má vzniknout nová burza cenných kovů (stávající je v Londýně). Na této burze ("Moskevský světový standart") by měly obchodovat nejenom státy BRICS+ (dnes již cca 4 miliardy obyvatel a nejsilnější ekonomické společenství), ale i ostatní státy, především ty, které cenné kovy dobývají a ne ty, které spekulacemi na burze na cenných kovech vydělávají peníze na úkor států, které je těží. Dalo se to čekat, bylo jen otázkou času, kdy státy BRICS+ začnou zakládat paralelní světové organizace organizacím, které plně ovládá tzv. civilizovaný Západ (WTO, WHO, MMF, MOV, mezinárodní soudy a další). Jak vidíme, první krok je dělán. Koncem léta proběhne zasedání států BRICS+ v ruské Kazani, asi se budeme divit nad tím, co se tam bude dít.

| 14 | 0

Další články z rubriky

20:02 Honí ji Seznam Zprávy. Ale proč policie? Nedala si to líbit

Pořad Terén redaktorky Seznam Zpráv Kristýny Cirokové vyrazil na venkov, kde objevil autorku údajné ...

21:38 „Každý názor, i ten nejblbější...“ Co nám skrývají? Vědec Dluhý o „dezinformacích“

5:50 Vidět Fialu, Lipánka a Černochovou ve vojenském... A umřít smíchy. Místo drahých stíhaček má Vyskočil lepší recept na vítězství

20:20 Digitalizace po pirátsku. Půl milionu na analýzu. A vládní „černota“ jako třešnička

13:51 Nový dějepis: „Určete proměnu genderových rolí v dějinách“. Některým docházejí slova

18:26 Z Davosu strašili novou nemocí. Ivan Hoffman vidí mnoho podezřelého